

Lesson Eighteen-The Middle Of עשרה ברכות

מִקְבֵּץ נִדְחֵי עַמּוֹ יִשְׂרָאֵל
וַיִּזְעַצְנוּ כְּבַתְחִלָּה וְתַמְלוּךְ עָלֵינוּ אֶתָּה לְבָדֶךָ בְּצֶדֶק וּבִמְשַׁפֵּט בְּרוּךְ
אַתָּה יְיָ מֶלֶךְ אוֹהֵב צֶדֶקָה וּמִשְׁפָּט וְלֹא לִטְיָנִים כָּל תְּהִי

מנהג בבלי				מנהג ארץ ישראל		
ענף 4 (15)	ענף 3 (15)	ענף 2 (27)	ענף 1 (42)	ענף 3 (3)	ענף 2 (7)	ענף 1 (2)
השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה והסר ממנו יגון ואנחה ומלוך עלינו אתה לבדך וצדקינו במשפט ³	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה ומלוך עלינו אתה לבדך בצדק ומשפט ²	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה וצדקינו במשפט ¹	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה ישפטו עמך בצדק ועניך באמונה ובמשפט	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה ותמלוך עלינו אתה לבדך	השיבה שופטינו כבראשונה ויועצינו כבתחלה ברוך אתה יי מלך אוהב המשפט
ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב המשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב המשפט	ברוך אתה יי מלך אוהב המשפט

Source 1

סידור רב סעדיה גאון

השיבה שופטינו כבראשונה ויועצנו כבתחלה ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה
ומשפט למשומדים אל תהי תקוה ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר

Source 2

נוסח רומניא

השיבה
שופטינו כבראשונה ויועצנו כבתחלה ותמלוך עלינו אתה
לבדך בחדר וברחמים וצדקנו במשפט ואל נא תרשיענו
ברוך ברוך אתה יי מלך אוהב צדקה ומשפט

Source 3

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף יב' עמ' ב'—ואמר רבה בר חיננא סבא משמיה דרב: כל
השנה כולה אדם מתפלל הא—ל הקדוש, מלך אוהב צדקה ומשפט, חוץ מעשרה ימים שבין
ראש השנה ויום הכפורים שמתפלל המלך הקדוש והמלך המשפט. ורבי אלעזר אמר: אפילו
אמר הא—ל הקדוש, יצא, שנאמר: ויגבה ה' צב—אות במשפט והא—ל הקדוש נקדש בצדקה.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

אימתי ויגבה ה' צבאות במשפט? אלו עשרה ימים שמראש השנה ועד יום הכפורים, וקאמר הא-ל הקדוש. מאי הוה עלה? אמר רב יוסף: הא-ל הקדוש ומלך אוהב צדקה ומשפט; רבה אמר: המלך הקדוש והמלך המשפט. והלכתא כרבה.

Translation: Raba b. Haneina the elder also said in the name of Rav: Throughout the year one says in Shemona Esrei, 'The holy G-d', and 'King who loves righteousness and judgment', except during the ten days between New Year and the Day of Atonement, when he says, 'The holy King' and 'The King of judgment'. R. Eleazar says: Even during these days, if he said, 'The holy G-d', he has performed his obligation, since it says, But the Lord of Hosts is exalted through justice, and the holy G-d is sanctified through righteousness: When is the Lord of Hosts exalted through justice? In the ten days from New Year to the Day of Atonement; and none-the-less it says, 'the holy G-d'. What do we decide? R. Joseph said: 'The holy G-d' and 'The King who loves righteousness and judgment'; Rabbah said: 'The holy King' and 'The King of judgment'. The law is as laid down by Rabbah.

Source 4

מדרש תהלים (בובר) מזמור כט-קול ה' חוצב להבות אש. אלו הדינים שנחצבו מתוך התורה שנמשלה כאש, שנאמר הלא כה דברי כאש (ירמיה כג, כט'), וכתוב כי באש ה' נשפט (ישעיה סו טז), כנגד אוהב צדקה ומשפט.

Source 5

סדר חיבור ברכות

בא"י אוהב צדקה ומשפט—The eleventh benediction ends
מלך without.

Source 6

ספר העיטור עשרת הדיברות – הלכות שופר דף קג טור ב-גרסי' בברכות אמר רבה בר חנינא סבא משמיה דרב כל השנה כולה מתפלל אדם הא-ל הקדוש הא-ל המשפט חוץ מבין ר"ה ליוה"כ שמתפלל המלך הקדוש והמלך המשפט.

Translation: We learned in Maseches Brachos, Rabba son of Chanina, the elder said in the name of Rav: all year a person can conclude the third Bracha of Shemona Esrei by saying Ha'Kail Ha'Kadosh and can conclude the eleventh Bracha by saying Ha'Kail Ha'Mishpat except during the ten days between Rosh Hashonah and Yom Kippur when a person must conclude with Ha'Melech Ha'Kadosh and Ha'Melech Ha'Mishpat respectively.

Source 7

בית הבחירה למאירי מסכת ברכות דף יב עמוד ב-כל השנה כולה חותם בברכה שלישית הא-ל הקדוש ובברכת י"א ר"ל השיבה שופטינו חותם הא-ל המשפט או הא-ל אוהב צדקה ומשפט או מלך אוהב צדקה ומשפט אבל בעשרת הימים שבין ר"ה ליום הכפורים חותם המלך הקדוש והמלך המשפט.

Translation: Throughout the year a person can conclude the third Bracha of Shemona Esrei by saying Ha'Kail Ha'Kadosh and can conclude the eleventh Bracha by saying Ha'Kail Ha'Mishpat or Ha'Kail

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat or Melech Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat but during the ten days between Rosh Hashonah and Yom Kippur when a person must conclude with Ha'Melech Ha'Kadosh and Ha'Melech Ha'Mishpat respectively.

Source 8

טור אורח חיים הלכות תפלה סימן קיח—לכאורה איני יודע מה הפרש יש בין מלך אוהב צדקה ומשפט ובין המלך המשפט לענין שצריך לחזור לראש אם שכח אך שאיני רשאי לשנות מה שהורגל בפי כל. אמנם שמעתי שבפרובינציא אין אומרים המלך וישר בעיני. שוב מצאתי בספר הנקרא מחזור ויטרי ה"ג בפ"ק דברכות כל השנה כולה אומר הא—ל הקדוש הא—ל המשפט חוץ מעשי"ת שאומר המלך הקדוש המלך המשפט לפי שעכשיו יושב על המשפט לדון כל העולם ומראה עצמו שהוא מלך על המשפט וי"א כל השנה מלך אוהב צדקה ומשפט דגבי משפט שייך לומר מלכות טפי משאר ברכות כדכתיב (משלי כט) מלך במשפט יעמיד ארץ. ונשאתי ונתתי בדבר לפני א"א ז"ל וקיבל דברי ע"כ:

Translation: In truth, I do not recognize a difference between concluding the eleventh Bracha of Shemona Esrei with the words: Melech Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat or Ha'Melech Ha'Mishpat such that one must return to the beginning of Shemona Esrei when one forgets to make that substitution but I do not have permission to change the rule that the community is accustomed to follow concerning this matter. However, I have heard that in Provence they do not say Ha'Melech during the course of the year which appears to be a correct practice in my opinion. I should note that I found in a book called: Machzor Vitry that he had a version of the Gemara in Maseches Brachos which read as follows: Throughout the year one says in Shemona Esrei, 'The holy G-d', and 'the G-d who loves righteousness and judgment' except during the ten days between New Year and the Day of Atonement, when he says, 'The holy King' and 'The King of judgment'. The change is made because G-d is now standing in judgment and the image we need to behold is of G-d who sits as the king of judgment. Others include the word: Melech all year round in the Bracha because there is a link between G-d as King and G-d sitting in judgment as we learn in the following verse: (Mishlei 29) G-d sitting in judgment sustains the world. I discussed this matter at great length with my father, the Rosh, and he accepted my conclusion.

Source 9

רמב"ם הלכות תפילה ונשיאת כפים פרק ב' הלכה יח'—כל השנה כולה חותם בברכה שלישית הא—ל הקדוש ובברכת עשתי עשרה מלך אוהב צדקה ומשפט. ובעשרת הימים שמראש השנה עד מוצאי יום הכפורים חותם בשלישית המלך הקדוש ובעשתי עשרה המלך המשפט.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Source 10¹

ספר המנוחה, הלכות תפלה וברכת כהנים פ"ב
סז
[ית] כ"ה, כל השנה חותם בברכה שלישית האל הקדוש וכי ובעשרת ימים
שמראש השנה וכו'. א"ה, לפי שענין מלכות מורה השגחת אדון ליסר כל מעות דרכו,
ובזמן ההוא מלכו של עולם יושב על כסא דין לשפוט בני האדם, ולפיכך תקנו לומר המלך
המשפט. ואע"ג דכולא שתא נמי אמרינן מלך אוהב צדקה ומשפט, הפרש יש בין מלך
אוהב וכו' והמלך המשפט, דמלך אוהב משמע שהוא אוהב שיתנהגו ברואיו בצדק ובמשפט,
אבל המלך המשפט ר"ל שהוא ית' שופט העולם¹⁰¹, וא"נ¹⁰² משמעו שהוא עצמו הוא
המשפט, כמו שאנו אומרים הוא המדע והוא החכמה, שאין לומר עליו ית' חכם ומבין,
שנראה שהוא קונה החכמה והבינה מאחר¹⁰³, ומפני שהימים האלה הם ימי סליחה וכפרה
צריך כל איש להתעורר בברכותיו להכיר קונו, ומפני זה מי שטעה ולא אמר כך לא יצא
ומהירין אותו, כמו שכ"ה פרק י'¹⁰⁴.

Translation: We mention G-d's sovereignty in the Bracha of Shemona Esrei during the ten days between Rosh Hashonah and Yom Kippur to remind ourselves that G-d will judge those who have steered off the correct path. During this period, the King of the world sits on His throne to judge all of humanity. As a result, our Sages changed the wording in the conclusion of the eleventh Bracha to read the King of Judgment for that period of the year. We include the word: Melech (King) in the conclusion of the Bracha all year round but there is a difference between saying Melech Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat and Ha'Melech Ha'Mishpat. The words: Melech Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat mean that G-d prefers that His creations conduct themselves justly and fairly. The words: Ha'Melech Ha'Mishpat have a different meaning; i.e. that G-d himself is serving as judge; i.e. that G-d is the judge. Alternatively we can interpret the words: Ha'Melech Ha'Mishpat as G-d himself represents justice as when we say that G-d represents knowledge and wisdom. We should be careful not to use the words "Chochom" or "Maivin" in describing G-d because those words connote someone who has gained knowledge and wisdom from another party. G-d did not gain His knowledge from other entities. He represents knowledge and wisdom. Because the ten days between Rosh Hashonah and Yom Kippur are set aside for repentance and forgiveness everyone needs to add to his Brachos words that remind him of who is his Master. That is why someone who errs and does not change the ending to the eleventh Bracha must return to the beginning of Shemona Esrei.

Source 11

שולחן ערוך אורח חיים הלכות תפלה סימן קיה-סעיף א-השיבה שופטינו, חותם בה מלך
אוהב צדקה ומשפט; ומר"ה ועד יום הכפורים חותם המלך המשפט. הגה: מיהו אם אמר מלך
אוהב צדקה ומשפט, אין צריך לחזור, ולא אמרו שיחזור אלא במקום שכל השנה אומרים
הא-ל אוהב צדקה ומשפט (הר"י ספ"ק דברכות וטור והגהות מנהגים), וע"ל סימן תקפ"ב.

Translation: The Bracha of Hasheiva Shofteinu must conclude with Melech Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat; however, between Rosh Hashonah and Yom Kippur the Bracha should conclude with the words: Ha'Melech Ha'Mishpat. RAMAH: Nevertheless, if he concludes the Bracha with the words: Melech

1. R. Manoah ben Jacob meNarbonna (of Narbonne - 13th century). His mentor was R. Meir b. R. Shimon haMeili of Narbonne, author of Sefer haMeorot. In the volume he also quotes R. Reuven b. R. Hayyim (who was Meiri's mentor) as his teacher and cites custom of Narbonne.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat during that period, he does not have to return to the beginning of Shemona Esrei. The reason being that the rule to change the wording of the Bracha was instituted for those locations where they say Ha'Kail Oheiv Tzedaka Oo'Mishpat during the year.

**אַתָּה יי מֶלֶךְ אוֹהֵב צְדָקָה וּמִשְׁפָּט: וְלִסְלִינִים בְּלִתְהִי
תְּקִנָּה וְכָל הַמִּינִים כָּלֵם כְּרָגַע יֵאבְדוּ וְכָל אוֹיְבֶיךָ מְהֵרָה יִבְרָתוּ וְסִלְכוּת
וְזֶפֶן מְהֵרָה תַּעֲקֹר וְתַסְפֵּר וְתַכְנִיעַ אוֹתָם בְּמֵהֲרָה בִּימֵינוּ בְּרוּךְ אַתָּה יי
שׁוֹבֵר אוֹיְבִים וּמַכְנִיעַ זֵדִים: עַל הַחֲסִידִים וְעַל הַצְדִּיקִים וְעַל**

מנהג ארץ ישראל		מנהג בבל	
ענף 1 (8)	ענף 2 (2)	ענף 1 (26)	ענף 2 (8)
למשומדים אל תהי תקוה אם לא ישובו לתורתך	למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה
הנצרים והמינים	הנצרים והמינים	הנצרים והמינים	הנצרים והמינים
כרגע יאבדו ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל יכתבו	כרגע יאבדו ימחו מספר החיים ועם צדיקים אל יכתבו	כרגע יאבדו	כרגע יאבדו
ברוך אתה יי שובר רשעים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר רשעים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר רשעים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר רשעים ומכניע זדים

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

מנהג בבל				
ענף 5 (5)	ענף 4 (14)	ענף 3 (12)	ענף 3 (7)	ענף 3 (26)
למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה	למשומדים אל תהי תקוה
ומלכות ודון מהרה תעקר ותשבר ותכניע בימינו והמינים	ומלכות ודון מהרה תעקר ותשבר ותכניע ¹ בימינו	ומלכות ודון מהרה תעקר ותשבר ותכניע בימינו והנצרים והמינים והמלשינים ² וכל בעלי זרוע ³ כולם כרגע יאבדו	ומלכות ודון מהרה תעקר ותשבר ותכניע בימינו והנצרים והמינים כרגע יאבדו	ומלכות ודון מהרה תעקר ותשבר ⁴ בימינו והנצרים והמינים כרגע יאבדו
כרגע יאבדו		וכל אייבי עמך וצוריהם ⁵ ומבקשי רעתם ⁶ מהרה יכרתו וישמדו ויאבדו ⁷ שבור עול הגוים מעל צוארינו ואל תתן תקומה לכל אייבי נפשינו ⁸	וכל אייבי עמך וצוריהם מהרה יכרתו ושבור עול הגוים מעל צוארינו	וכל אייבי עמך וצוריהם מהרה יכרתו
ברוך אתה יי שובר אייבים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר אייבים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר אייבים ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר אייבים ⁹ ומכניע זדים	ברוך אתה יי שובר רשעים ומכניע זדים

Source 12

Cursing the Christians?

A History of the Birkat HaMinim

Ruth Langer

Source 13

תלמוד בבלי מסכת ברכות דף כח' עמ' ב'—משנה. רבן גמליאל אומר: בכל יום ויום מתפלל אדם שמנה עשרה... גמרא... הני תמני סרי, תשסרי הוויין! אמר רבי לוי: ברכת המינים ביבנה תקנוה. כנגד מי תקנוה? אמר רבי לוי: לרבי הלל בריה דרבי שמואל בר נחמני כנגד (תהלים כ"ט) א—ל הכבוד הרעים, לרב יוסף—כנגד אחד שבקריאת שמע; לרבי תנחום אמר רבי יהושע בן לוי—כנגד חוליא קטנה שבשדרה. תנו רבנן: שמעון הפקולי הסדיר שמונה עשרה ברכות לפני רבן גמליאל על הסדר ביבנה. אמר להם רבן גמליאל לחכמים: כלום יש אדם שיודע לתקן ברכת המינים? עמד שמואל הקטן ותקנה, לשנה אחרת שכחה.

MISHNAH: Rabban Gamaliel says: every day a man should say the eighteen benedictions... These eighteen are really nineteen, are they not? R. Levi said: The benediction relating to the Minim was instituted in Yavneh. To what was it meant to correspond? R. Levi said: On the view of R. Hillel the son of R. Samuel b. Nahmani, to The G-d of Glory thunders; on the view of R. Joseph, to the word 'One' in the Shema; on the view of R. Tanhum quoting R. Joshua b. Levi, to the little vertebrae in the spinal column. Our Rabbis taught: Simeon ha-Pakuli arranged the eighteen benedictions in order before Rabban Gamaliel in Yavneh. Said Rabban Gamaliel to the Sages: Can any one among you frame a benediction relating to the Minim? Samuel Ha'Katan arose and composed it. The next year he forgot it.

Source 14

תוספתא מסכת ברכות (ליברמן) פרק ג, הלכה כה—שמונה עשרה ברכות שאמרו חכמים כנגד שמנה עשרה אזכרות שבהבו לה' בני אלים. כולל של מינים בשל פרושין; ושל גרים בשל זקנים; ושל דוד בבונה ירושלם. אם אמר אלו לעצמן ואילו לעצמן יצא.

Translation: The eighteen Brachos of Shemona Esrei that our Sages composed correspond to the eighteen times that G-d's name appears in Chapter 29 of Tehillim. In order to maintain eighteen Brachos within Shemona Esrei, it is permissible to join the Bracha in opposition to apostates with the Bracha of the sinners or the Bracha that concerns the converts with the Bracha concerning our elders or the Bracha that requests the restoration of the Davidic monarchy with the request for the restoration of Jerusalem. If you wish, you may recite any of these Brachos individually.

Source 15

במדבר רבה (וילנא) פרשה יח', כא'—(הושע יד) כל תשא עון וקח טוב ונשלמה פרים שפתינו; אמרו ישראל רבש"ע בזמן שבית המקדש קיים היינו מקריבים קרבן ומתכפר

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

ועבשיו אין בידנו אלא תפלה, טו"ב בגימטריא י"ז, תפלה י"ט ברכות? הוצא משם ברכת המינין שתקנוה ביבנה ואת צמח דוד שתקנו אחריו על שום (תהלים כו) בחנני ה' ונסני.

Translation: The verse: (Hoshea 14) Kol Tisa Avon V'Kach Tov V'Nishalma Parim Siphaseinu is explained as follows: The Jewish people said to G-d: G-d, when the Temple was functioning, we would bring sacrifices for atonement. Now all we have is prayer. This explanation was given based on the gematria of the word: Tov (17). But Shemona Esrei has 19 Brachos? Deduct from the 19 Brachos the Bracha for the apostates that was composed in Yavneh and the Bracha of V'Es Tzemach Dovid which was composed after that based on the verse in Psalms 26: B'Choneini Hashem V'Nasani (Test me O' Lord and try me).

Source 16

Ezra Fleischer, תפילה ומנהגי תפילה ארץ-ישראלים בתקופת הגניזה, p. 19

3 כני בכל הוסיפו על הברכות האמצעיות את ברכת 'את צמח דוד', כן הברכה הי"ד והט"ו. ברכה זו (שחתומה 'מצמיח קרן ישועה') לא נהגה בארץ ישראל.

Translation: The Jews of Babylonia added to the middle Brachos of Shemona Esrei the Bracha of Es Tzemach Dovid between the Fourteenth Bracha and Fifteenth Bracha of Shemona Esrei. This Bracha whose Bracha ending is Matzmeiach Keren Yeshua, was not recited as part of Shemona Esrei by the Jews of Eretz Yisroel.

Source 16-Ben Sira 35

יט	גם אל לא יתמהמה	וכנפור לא יתאפק:
י	עד ימחץ מתני אבירי	23 ולגוים ישיב נקם:
כא	עד יוריש שבט זדון	וממה רשע גדוע יגדע:
כב 24	עד ישיב לאנוש פעלו	וגמול אדם כמזמתו:

God indeed will not delay,
and like a warrior, will not be still
Till he breaks the backs of the merciless
23 and wreaks vengeance upon the nations;

Till he destroys the scepter of the proud
and breaks off short the staff of the wicked;
24 Till he requites humankind according to its deeds,
and repays people according to their thoughts;

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Source 16-Ben Sira 36

- לֹא נִצְּחָנוּ הוֹשִׁיעֵנוּ אֱלֹהֵי הַכֹּל 2 וְ[וְשִׁים] פִּחְדְּךָ עַל כָּל הַגּוֹיִם:
3 הָנִיף עַל עַם נִכְר וִירָאוּ אֶת גְּבוּרֹתֶיךָ:
4 כְּאֲשֶׁר נִקְדַּשְׁתָּ לְעֵינֵיהֶם בָּנוּ כֵּן לְעֵינֵינוּ הַכֶּכֶד בָּנוּ:
5 וַיֵּדְעוּ כְּאֲשֶׁר יָדְעָנוּ כִּי אֵין אֱלֹהִים זולָתְךָ:
6 חֲדָשׁ אוֹת וּשְׁנָה מוֹפֵת 7 הֵאדִיר יָד וְאַמִּץ זְרוֹעַ וְיָמִין:
8 הֵעִיר אַף וּשְׁפוֹךְ חֶמָּה 9 וְהַכְנִיעַ [צַר] וְהָרוּף אוֹיֵב:
1 Come to our aid, God of the universe,
2 and put all the nations in dread of you!
3 Raise your hand against the foreign folk,
that they may see your mighty deeds.
4 As you have used us to show them your holiness,
so now use them to show us your glory.
5 Thus they will know, as we know,
that there is no God but you.
6 Give new signs and work new wonders;
7 show forth the splendor of your right hand and arm;
8 Rouse your anger, pour out wrath,
9 humble the enemy, scatter the foe.

Source 17-Definition Of זִדּוֹן Ben Sira- Anchor Bible Commentary To Chapter 10 verses

The final stanza (vv 12–18) of this section contains no precepts. Instead, Ben Sira writes an essay on the origin of pride, its roots and its fruits, and God's punishment of the proud. V 12 may be translated, lit.: "The beginning of pride—the human becomes shameless [Heb *mū'āz*, cf. v. 18b], and from his Maker his heart [cf. NOTE] withdraws." In 1:14a, Ben Sira says: "The beginning of wisdom is the fear of the Lord." Thus wisdom and pride are opposites. The proud cannot be wise, nor are the wise proud. When a person's heart (=seat of intelligence and will) withdraws "from his Maker," he will not fear the Lord; rather, he "becomes shameless"—all of which is the "beginning (or origin, starting point) of pride." The thought is amplified in v 13ab, which may also be translated: "For sin [Heb *hēṭ'*] is a reservoir of insolence [*zādōn* also means presumptuousness], and its source [*māqōr*=spring, fountain] overflows with vice [*zimmā* also means wickedness, depravity]." The noun *zādōn* implies "aggressive wrongdoing—sinning with a high hand, contemptuous both of God and men" (so Box-Oesterley, p. 350). There is alliteration between the words *miqwēh* ("reservoir") and *ūmēqōrōh* ("and its source"), and *zādōn* and *zimmā*.

12-13

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Source 18- Ben Sira- Anchor Bible Commentary To Chapter 35

In the next poem (35:22b–26), which serves as a lead into the long prayer for the deliverance of the Chosen People (36:1–22), Ben Sira turns his attention from the individual victims of oppression to the nation Israel, which in that day was under foreign domination. He affirms his staunch faith in the power and will of God to break [lit., to smite] “the backs [lit., the loins] of the merciless” and wreak “vengeance upon the nations” (35:22d, 23a). Cf. Deut 33:11 for the image of God smiting the loins of a human enemy. Nor will God delay (35:22b) in executing his judgment on the oppressors of his holy people; for a similar sentiment, cf. Luke 18:7–8 and 2 Pet 3:9. Rather, “like a warrior, he will not be still” (35:22c, Heb *lō’ yir’appaq*, lit., he will not restrain himself, a rare verb Ben Sira borrowed from Isa 42:14; 63:15; 64:11). The language in this poem has a prophetic ring and style. An elegant *a:b::b’:a’* chiasmic pattern reinforces the strong statement in 35:23bc: *he destroys the scepter of pride: and the staff of wickedness: he cuts in two*. For the image of cutting a staff in two, cf. Zech 11:10, 14. For the phrase “staff of wickedness,” cf. Ps 125:3; Isa 14:5; Ezek 7:11. As regards the evil of pride, Heb *zādōn*, cf. 10:13, 18, with COMMENT. God also “requites humankind [Heb *ʿenōš*, here used as a collective noun to designate the Gentiles as in Ps 56:2] according to its deeds” (35:24a); cf. Prov 24:12. And he “repays people [Heb *ʿādām*, also a collective noun, in synonymous parallelism with *ʿenōš*] according to their thoughts” (35:24b), presumably their evil designs against his Chosen People. God himself “defends the cause of his people” (35:25a); the wording here comes from Isa 51:22. Cf. also Mic 7:9. By this action, he “gladdens them by his saving help” (35:25b; cf. NOTE)—a thought derived from Isa 25:9; cf. also Sir 2:9. God’s mercy “in time of distress” is “welcome” (Gr *hōraion*, lit., seasonable) as “rain clouds [cf. NOTE] in time of drought” (35:26). For the imagery, cf. Ps 72:6; Prov 16:15; Isa 45:8; Zech 10:1.

Source 19- Ben Sira- Anchor Bible Commentary To Chapter 36

The rest of this stanza (36:2–5) and all of the next (36:6–12) contain pleas to humble Israel’s foes, i.e., the Seleucid overlords, who after the Battle of Panium in 198 B.C. were in charge of the Holy Land. In 36:2, the phrase “all the nations,” Heb *gōyīm*, may also be translated, “all the Gentiles,” i.e., the Seleucids. For the wish expressed in the verse, cf. 1 Chr 14:17. The reason why the Gentiles deserve to have the “dread” of God instilled in them is given in a gloss in the Syr, “they do not know [i.e., recognize as true] [God].”

In the next stanza (36:6–12), Ben Sira continues his plea to punish the enemies of the Jews. The opening bicolon (36:6–7; cf. NOTE) is an appeal to God to repeat the “signs” and “wonders” that long ago he had done in Egypt when he liberated his people from bondage. For the combination “signs and wonders,” cf. Dan 3:32(99)–33(100); 6:28. As regards the imagery of 36:7, cf. Exod 15:6; Isa 51:9; 62:8; 63:12; Ps 98:1. For the ideas of God’s anger being roused and his wrath poured out (36:8), cf. Pss 78:38; 79:6; Jer 10:25. In 36:9, “the enemy” to be humbled and “the foe” to be scattered are the Seleucids.

Source 20

סדר רב עמרם גאון סדר תפילה ד"ה ועומדין בתפלה-ולמלשינים אל תהי תקוה וכל הזדים כרגע יאבדו וכל אויבינו מהרה יכרתו ועושי זדון מהרה תעקר ותשבר ותכניע בימינו. ברוך אתה ה' שובר רשעים ומכניע זדים.

Source 21

רב סעדיה גאון-למשומדים אל תהי תקוה ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר בימינו. ברוך אתה ה' שובר רשעים ומכניע זדים.

Source 22

רבינו שלמה ברבי נתן הסיג'ילמסי- למשומדים למינים ולזידים אל תהי להם תקוה ומלכות זדון מהרה תעקר ותשבר ותכניע ותאביד אויבינו מהרה כרגע יאבדו והזדים מהרה יכרתו ואל תתן תקומה לכל אויבי נפשינו וצררינו. ברוך אתה ה' שובר רשעים ומכניע זדים.

Source 23

מחזור ויטרי סימן פט- ... תקוה וכל... כרגע יאבדו וכל אויבי עמך ישר' מהרה יכרתו... ותכניע כל... במהרה בימינו. בא"י שובר אויבים ומכניע...

Source 24

פירושי סידור התפילה לרוקה [נו] למשומדים-למשומדים אל תהי תקוה לאותם החוטאים בנפשותם ומשתמדים ועושים כגויי הארץ, אל תהי להם תקוה, כמו שכתוב' מקוה ישראל ה' כל עוזבך יבוש, אבל לצדיקים וקווי ה' יחליפו כח, גם כל קוויך לא יבושו, אבל למשומדים אל תהי תקוה. וכל המינים כרגע יאבדו מיני ישראל הפוקרים בתלמוד ומיני האומות כרגע יאבדו מעל פני הארץ, כמו שאמר דוד משנאך ה' אשנא, הם מיני האומות. וכל אויבי עמך כל האומות, מהרה יאבדו ומלכות זדון אדום הרשעה, מהרה תעקר ותשבר ותמגר תגדריה, כמו מיגרת לארץ. ותכניע תשפילה במהרה בימינו. ברוך אתה ה' שובר אויבים אויבי ישראל הם האומות, ומכניע זדים לפני בני ישראל.

Translation: La'Mishumadim . . . those who sin with their souls by converting and act like the other nations, may they have no hope as it is written: (Yirmiyahu 17, 13) O Lord, the hope of Israel, all who forsake you shall be ashamed while concerning the righteous it is written: (Yeshayahu 40, 31) But those who wait upon the Lord shall renew their strength. Those who have faith on You will not despair but to the apostates, let there be no hope. All the Mini . . . those who deny the oral law. The apostates among the nations in a moment's notice will disappear from the face of the earth as King David said: (Tehillim 25, 3) Do I not hate them, O Lord, those who hate you? Those are the apostates. . . . and Malchus Tzadon is Edom . . .

Source 25

ספר אור זרוע חלק א - הלכות תפילה סימן צ-את המינים ואת מלכות זדון במהרה תעקר תשבר ותמגר ותכניע אויבינו במהרה בימינו בא"י שובר אויבים ומכניע זדים.

Source 26

מנהג ספרד - שובר אויבים ומכניע מינים.

What We Can Learn About Tefila From The Machzor Roma

Source 27

ילקוט יוסף תפילה ב נוסחאות התפלה והברכות –נו. הנוסח המדויק והנכון בתפלה
בחתמת ברכת המינים, "שובר אויבים ומכניע זדים". וכן היה המנהג פשוט לומר "ומכניע
זדים", ואין לשנות.

*Translation: The authentic and correct concluding Bracha for Birchas Minim is the following: Shoveir
Oyvim Oo'Machniya Zaydim. It was always the custom to say Oo'Machniya Zaydim and one should not
change the wording.*

Source 28

תהלים פרק סט פסוק כט-ימחו מספר חיים ועם צדיקים אל-יכתבו:

ירמיהו פרק ד', טז' – הזכירו לגוים הנה השמיעו על-ירושלם נצרים באים מארץ המרחק ויתנו
על-ערי יהודה קולם: